

Josep Carles Romaguera

El perro del hortelano

de Pilar Miró

No entraré en la típica, i pel que a mi respecte, inútil discussió de discutir i comparar les semblances entre les diferents arts. Cal aclarir això des del principi, el cas que aquí se'ns presenta és l'adaptació d'una obra dramàtica de Lope de Vega feta per la realitzadora Pilar Miró; la qual cosa ens porta a entrar dins el difícil terreny de la comparació, que en aquest cas, més que mai, resulten ser odioses. Se m'ocorren dues raons primordials per a reafirmar la meva postura: 1) no he tingut el plaer de veure representada l'obra, i no em sembla suficient haver llegit el text; 2) penso que quan es parla de dues arts, com són el teatre i el cinema és evident que totes dues tenen algunes característiques comunes; però no deixa de ser cert que les diferències són molt més pronunciades que no les semblances. Per tant penso que no s'ha de caure en l'error d'analitzar el film de Pilar Miró a partir del text esmentat.

Per començar, he triat el camí de la crítica negativa (que després reprendré cap a l'opinió positiva), tant sols, emperò, per parlar d'un tema que no es centra en el que és la pel·lícula en ella

mateixa. Em refereixo al poc interès que pot despertar el tema del film. Tinc la sensació que el cinema espanyol ha provat la fórmula dels nostres camarades els anglesos, per tal de fer el que ells fan amb Shakespeare i la seva obra (prova prou evident és l'obra de Branagh i la de Greenaway, res a veure l'una amb l'altra). Vull aclarir que tot això crec que és molt positiu; però crec que l'interès que en l'actualitat pot despertar l'autor anglès no és el mateix que el despertat per Lope: la diferència descansa en què el públic s'identifica més amb els temes tractats pel britànic que no pel contingut de les obres del castellà.

Per oblidar-nos d'aquest aspecte negatiu crec que el millor és parlar de les nombroses qualitats que es poden trobar en la pel·lícula. *El perro del hortelano* resulta ser una hàbil combinació de comèdia d'embulls, on el desenvolupament de la història pren el protagonisme a les escenes explícitament còmiques, i a més inclou en el seu discurs una crítica irònica (herència de la hilarant personalitat de Lope de Vega) cap als costums socials de l'època, les quals prohibien la relació i el compromís amorosos entre

individus de distintes classes socials. L'altre gran encert del film és el fet de respectar el vers del seu original literari, element que provoca un ritme dramàtic molt ben aconseguit, una endiablada comicitat i frescura en els diàlegs dels personatges i una encertada ambientació històrica (complementada per la gran tasca realitzada tant en la direcció artística com en la composició de la banda sonora, obra de José Nieto). Per acabar vull declarar la meva sorpresa cap a l'actuació d'Emma Suárez, qui em sembla que poc a poc s'està convertint en una de les millors actrius nacional, com ho demostren els seus treballs amb Julio Medem i ara amb Pilar Miró. En definitiva, una pel·lícula força interessant i que es situa per damunt del nivell a què ens tenen acostumats. ❖

Directora: Pilar Miró
Guió: Pilar Miró i Rafael Pérez Sierra, segons l'obra de Felix Lope de Vega
Fotografia: Javier Aguirresarobe
Música: José Nieto
Muntatge: Pablo G. del Amo
Intèrprets: Emma Suárez, Carmelo Gómez, Fernando Conde, Ana Duato, Miguel Rellán.

J.C.R.

Shine es pot considerar el film sorpresa de l'any pel que fins ara s'ha vist en les nostres pantalles. Davant la projecció d'aquesta pel·lícula ens trobam en el cas d'una producció humil, que gràcies a la seva creativitat s'endinsa en terrenys tan sols reservats per a les grans empreses encomanades des de Hollywood. Com a mostra podem rescatar la quantitat de premis rebuts: considerada com la millor pel·lícula del 96 per la National Board of Review; el reconeixement cap a Geoffrey Rush com la millor interpretació de l'any pels crítics de Nova York, Los Angeles i Boston. Les conseqüències d'aquest sorprenent èxit han estat les set nominacions als Oscars de Hollywood. El film resulta ser un sensible retrat sobre un fet real que va sorprendre a mig món (l'atre mig, dins el qual m'he d'incloure, ho desconeixia) des de les planes de la premsa australiana. Shine reconstrueix la vida de David Helfgott, un pianista, que després de ser un nen prodigi va perdre la raó i va haver

de patir diversos tancaments en institucions psiquiàtiques, fins que anys després va tornar a interpretar en públic, demostrant tenir les facultats musicals perfectes.

El director Scott Hicks ha elaborat una complexa estructura formada per tota una sèrie de flash backs que reverberen els diferents estadis de la vida del protagonista- des de la infància fins al seu retorn-. Aquest trencaclosques es proposa examinar les causes que provoquen la torturada personalitat de David Helfgott. Es d'agrair que en aquest punt el director no extregui conclusions definitives. Així, per exemple, el personatge del pare -interpretat magníficament per Armin Mueller- Stahl i en qui podria caure la responsabilitat de la situació del seu fill- reflecteix, per una banda, l'autoritarisme i la disciplina i, per l'altra, l'admiració i la tendresa cap a un fill que es converteix en el subjecte adequat per superar les seves frustracions.

Em sembla un gran encert que el film, a mida que avança, no cau en el pater-

nalisme ni en l'enaltiment heroic; i crec que també s'ha de destacar, tenint en compte que es tracta d'una història real, l'el·lusió que Scott Hicks fa de l'estil pseudodocumental per introduir-nos a una autèntica ficció. Per contra, cal esmentar alguns elements estètics que són una recreació efectista innecessària.

Shine és, en definitiva, una aguda mirada sobre els trencadissos i difusos límits que separen el seny de la bogeria i ambdues amb la genialitat i la creació artística d'un home que va trobar en Rachmaninov la millor manera per expressar-se. ❖

Direcció: Scott Hicks
Guió: Jan Sardi
Fotografia: Geoffrey Simpson
Música: David Hirschfelder
Muntatge: Philippa Karmel
Intèrprets: Armin Müller- Stal, John Gielgud, Noah Taylor, Geoffrey Rush, Lynn Redgrave.

George Macready: " L'odi pot ser una emoció molt excitant"
Gilda (1946) de Charles Vidor